

jevišovické

NOVINY

VYDÁVÁ OSVĚTOVÁ BESEDA V JEVIŠOVICÍCH

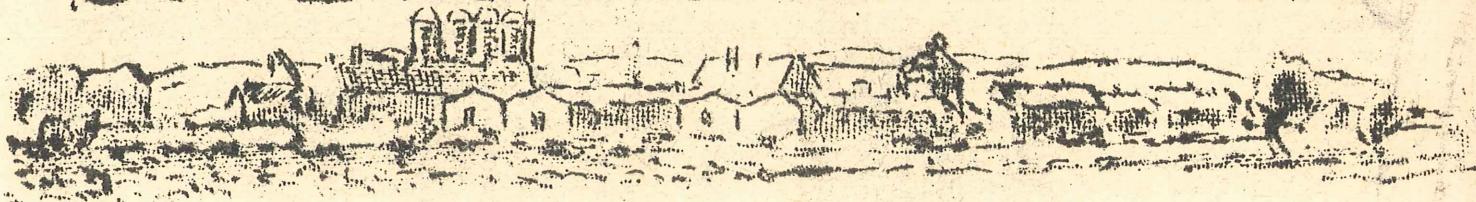
Ročník 1975 / XVIII.
číslo 3 a 4

BŘEZEN - A KOUZLENÍ

Zdravíme 30. výročí osvobození
naší vlasti

SOVĚTSKOU ARMÁDOU

OSVOBOZENÍ JEVIŠOVIC V R. 1945 A VYTVOŘENÍ REVOLUČNÍHO NÁRODNÍHO VÝBORU

Po několika předchozích nezdarech v organizování odbojových skupin v Jevišovicích během okupace zapojili se dva jevišovští občané a to komínický mistr František Pospíšil a štábní četnický strážmistr Josef Kliegel s krycím jménem Laťouš, komínický mistr František Pospíšichal s krycím jménem Robby a por. let. Rudolf Vachoun / Čahoun / z Třebíče.

Velitelem I. oddílu této skupiny "Horácká" se stal tehdy špt. pěchoty Zdeněk Bauer z Hlubokých Lášůvek. Členy jeho štábku byli: šstrážm. Josef Kliegel s krycím jménem Laťouš, komínický mistr František Pospíšichal s krycím jménem Robby a por. let. Rudolf Vachoun / Čahoun / z Třebíče.

V rámci této skupiny byly pak na Třebíčsku i Znojemsku zakládány revoluční místní i okresní národní výbory. Dne 15.1. 1945 byl ustaven Revoluční okresní národní výbor pro Znojemsko se sídlem v Hlubokých Mašůvkách a jeho členy za Jevišovice se stali Josef Kliegel a František Pospíšichal.

Dále nato byl ustaven Revoluční národní výbor v Jevišovicích, jehož předsedou se stal Bohumil Kroulík, býv. duchodní velko- statku Jevišovice. Dalšími členy se stali: František Čada, František Dvořák, Josef Vliegl, Oldřich Kukla pošt. doručovatel, František Nutl, František Pospíšichal, štkpt. Josef Stehlík, Antonín Šulista a Jan Švec.

Mezi první úkoly, jimiž tento revoluční národní výbor poprvé vystoupil na veřejnost, bylo dne 6. května 1945 v dopoledních hodinách konané vyjednávání RNV se zdejším velitelstvím německé vojenské posádky, aby německá vojska bez boje opustila Jevišovice. Toto vyjednávání se RNV podařilo, hlavně proto, že sovětská armáda byla již Jevišovicům velmi blízko. Německá vojenská posádka se proto během noci ze dne 6. na 7. května 1945 odsunula na západ, zanechávajíc v Jevišovicích jen menší zajišťovací hlídky.

O existenci této německé vojenské posádky v Jevišovicích ke konci minulé války i o posledních okupačních měsících zachovalo se několik archivních dokladů. Dočítáme se tam asi toto:

"Pryvní příznaky slučného končetí války pocitili Jevišovští počátkem března 1945. Tehdy totiž, zvláště pak 2. března nastěhovala německá armáda do Jevišovic na 800 německých tzv. Vollsdcutsche, německých uprchlíků z krajů obsazovaných tchdy již ve velkém rozsahu Sovětskou armádou. Všichni uprchlíci byli původně nastěhováni do školy a Komínia, kde bylo zastaveno vyučování. Jejich úřadovnou se stala ředitelna školy. Část těchto německých uprchlíků byla pak umístěna v soukromých bytech, nebo putovala dále na západ. Velksdeutsche tu byli až do 18. dubna 1945, kdy místo museli uvolnit německé armádě ustupující před vojsky sovětskými. Taťo poměrně značně velká vojenská posádka německé armády bylo mimo školu, "omchium a mnohé soukromé byty, ubytována ve všech stodolách za Komínem, na dvoře i v budovách volostatku, ve stanech kolem kostela pod stromy, zkrátka všechno jaké volné kryté místo. Německá vojska v Jevišovicích pobyla až do nočních hodin 6. května 1945, to je až do doby, kdy dunění sovětské dělostřelecké palby a blížící se fronty na východní straně Jevišovic a záblesky děl a ostatních palebných zbrání v noci nabývalo takové intenzity, že příchod sovětských vojsk se dal očekávat každou chvíli. Také k náletům sovětských průzkumných letadel děcházel v prvních dnech květnových stále častěji. Po odchodu hlavních německých vojsk v noci 6. května, zůstává v Jevišovicích jen několik německých zajišťovacích hlídek, které v předem vykopaných opech na několika místech kolem Jevišovic - např. v hliništi pod Lesíkem, na západním vršku stráň v Pancíři / dosud patrno/, nad Tomem za hřbitovem, u zátarasů na černínské silnici a posléze i za Jevišovicemi na Výhoně chtějí se pokoušet zdržovat postup sovětských vojsk. Jejich snaha se však velmi brzy okázala jako zcela marná."

Bezprostřední blízkost sovětských vojsk pocitily Jevišovice navečer dne 7. května. Tehdy totiž mezi 6. a 7. hodinou večerní sovětská vojska postupující k Jevišovicím od východu, od Mikulovic, Vevčic a Černína, prostřednictvím svého dělostřelectva zasáhla v Jevišovicích několik míst, o nichž se dalo předpokládat, že zde budou německé zajišťovací hlídky. Tak došlo k tomu že byla dělostřeleckou palbou zasažena věž kostela, kde byla uražena severní rohu věže pod hodinami roh zdiva, rozbit severní ciferník hodin, posazen plech nad hodinami, vyražena žaluzie vých. věžního okna a rozbita severní strana střechy kostela pod a vedle věže. Na Nevém zámku sestřelená balustráda nad schody severní strany, dva zásahy dostala věž zámluva a byla poškozena fasáda. Na skladišti Hospodářského

družstva byla rozbita střecha nad obilním silem, transformátor vedle stodol byl prostřelen a uraženo přívodní zařízení elektrického proudu.

Asi kolem 7. hodiny večerní dostaly se do blízkosti Jevišovic první průzkumné hlídky Sovětské armády a krátce nato rozvinula se mezi nimi a zbytkem Němců, kteří měli zdržovati ústup, přestrelka trvající asi půl druhé hodiny. Průzkumná sovětská hlídka skládající se z 2 děl, 1 auta zn. Ford a 1 vozu taženého 2 koňmi a čítající asi 20 vojáků postupovala k Jevišovicům po černínské silnici. Během této cesty se některí sovětští vojáci od této hlavní skupiny oddělovali, aby likvidovali některá místa německého odporu, jako př. německý kulomet za hřbitovem, německou hlídku na Starém zámku, kde se na budově vedle zámecké kaple až dodnes nachází ~~číslo~~ počet zásahů kulometných střel, a jinde. Odpověď na tuto střelbu sovětského kulometu za Vomeniem i na jiných místech, byla pak střelba německého kulometu, umístěného na kopci za Kapinusovou zahrádkou a zvláště 4 německých děl umístěných tehdy v býv. pánské cihelně. Zásahy těchto německých děl pak způsobily další zásahy na veřejných i některých soukromých budovách. Tak např. budova školy dělostřelecké, zásahy. Jedna střela vletěla do střechy a nad ředitelnou opět střechou ven. Druhá oknem do třídy vedle ředitelského bytu, a odtud zdí do sousední rohové třídy, kde projektil zůstal ležet. Obě třídy byly tím velmi poškozeny. Také tělocvična v Vomeniu byla dvakrát zasažena. Jedna střela pronikla rohem okna, prorazila zeď k chodbě a dveřmi proletěla až na záchod, kde zůstala ležet. Druhá střela urazila severní roh budovy u býv. promítací kabiny kina. Oběma zásahy byl sál kina plný rozstříknutého zdiva.

Těsně před závěrem přestrelky, t.j. asi v době, kdy již dvě děla sovětské průzkumné hlídky dojela až k sýpce velkostatku a postavila se zde u pumpy před sýpkou do palebného postavení, byl jednou ranou z děla umílen německý kulomet u Kapinusových a druhou německá dělostřelecká baterie v cihelně. Při této přestrelce byli dva sovětští vojáci raněni, jeden německý voják zastřelen a druhý vlastní neopatrností zabit na Podolí nad Strakonickými německou pancéřovou pěstí.

Část průzkumné sovětské hlídky byla v Jevišovicích poprvé uvítána místními obyvateli v Nové ulici před domem nyní obývaným Mir. Čihalem a po skončení boje u sýpky druhá část sovětské hlídky některými jevišovskými občany, kteří v té dobu byli v býv. holičství Karla Štavy v domě č. 33. Mezi nimi tu byl tehdy i člen revolučního národního výboru Oldřich Kukla. Průzkumná sovětská hlídka pak pokračovala dál v pronásledování nepřitele jedpo silnici směrem na Rozkoš, jednak k Boskovštejnmu. Mezitím začaly do Jevišovic přijíždět další sovětské jednotky, jimž byli především ubytovatelé příštích valných vojů sovětské armády, které se od východu blížily k Jevišovicům. Jaké první přijela baterie sovětského dělostřelectva, která seřadila všechna svá děla i doprovodná vozidla na náměstí před kostelem, což se dělo asi mezi 9. až 11. hodinou večerní. Sovětští vojáci včetně svých velitelů se pak ubytovali jednak po domech, jednak v různých veřejných budovách, i v Novém zámku. Druhý den 8. května pak od rána až do večera projíždělo na silnici od Černína přes Jevišovice směrem na Rozkoš a Boskovštejn bezprostředně všelikých druhů sovětských vozidel a nejrůznější bojové techniky. Jevišovičtí občané ve velikém počtu přihlížející tomuto průjezdu sovětských vojsk nadšeně naše osvoboditele vítali a zdrevili, poskytujíce jim přitom nejrůznější služby a mnohá pohostění. Tak byly z okupantské poroby osvobozeny Jevišovice!

Po osvobození Jevišovic Sovětskou armádou nastala prve revoluční národní výbor celá řada úkolů. Bylo to především zajištování klidu a pořádku občanskými hlídkami, zajištování různého německého materiálu a potravin, Němci tu zanechaného, zvláště německého skladu v Černíně, zajištování a výslechy zrádců a kolaborantů, kteří se vyskytli i u nás, zajištování dodávek dobytka pro sovětskou armádu, příprava nástupu mužů do vojenských praporů, hotovostních oddílů vysílaných k zajištování pohraničí okresu Znojmo, odstranění protitankových zábran postavených i u nás koncem války Němci, sběr a zajištování střelných zbraní, střeliva a nevybuchlých nábojů a min odhozených při ústupu Němci a poče výčištění všech veř. budov po osvobozenacím boji a postupné provádění jejich oprav.

Cinnost revolučního národního výboru skončila dne 6. června 1945, kdy byl uveden v činnost 2. místní národní výbor, složený paritně po třech zástupcích z politických stran a to KSČ, SdP, demokratické, národně socialistické a lidové. Jeho předsedou se stal Antonín Končík, starší, zemědělec z Jevišovic č. 11. Jedním z hlavních úkolů tohoto MNV byla parcerace velkostatku. Rozparcelování pozemků i budov velkostatku prováděla tzv. rolnická komise, jejímž vedení se postupně vystřídali Antonín Košíček st., František Štangl a František Tesař. Návrh některých funkcionářů, aby velkostatek byl ponechán v celku jako státní statek byl na návrh KSČ odmítnut a rozdělení podle drobným zemědělcům podle plánu KSČ prosazeno. Tím byl dobrý základ pro uplatňování zemědělské politiky KSČ a budoucí zakládání JZD.

ZĚ VZPOMÍNEK NA NÁŠE OSVOBOZENÍ

Jevišovští máme tu zvláštní čest a štěstí, že mezi námi již 30 let žije přímá účastnice osvobozacích bojů Sovětské armády a bývalé příslušnice československé Svobodovy jednotky s. Květoslava Kuklová rozená Ondráčková. Ani si tuto skutečnost mnohdy, když s ní mluvíme, plně neuvědomujeme.

Navštívili jsme ji proto, abychom se jí zeptali, jaké vzpomínky po více než 30 letech má na toto údobi svého života.

Soudružka Kuklová nám odpověděla :

"Ano, je tomu vskutku od konce druhé světové války již třicet let. Když hitlerovské Německo napadlo Sovětský svaz, bydlela jsem se svými rodiči a starším bratrem Josefem ve Frunze v Kirgizské socialistické republice, daleko ve střední Asii, v blízkosti hranic Číny. Přivedl nás sem s celou rodinou můj otec Josef Ondráček, brněnský slévač, původně bytem v Brně Jundrově, když v r. 1925 na výzvu Interhelpa přišel do Sovětského svazu pomáhat budovat sovětský průmysl.

Krátce po začátku 2. světové války přihlásila jsem se dobrovolně do Rudé armády. Po absolvování tříměsíčního radiotelegrafního kursu v Taškentu jsem se zúčastnila nejprve bojů o město Kerč na Krymu. Odtud jsem se dostala jako zdravotní sestra - díky tomu, že jsem ještě před válkou v závodě, kde jsem pracovala, absolvovala též zdravotnický kurs, až ke Stalingradu. Po osvobození Stalingradu Rudou armádou a likvidaci Paulusovy armády jsem se dozvěděla, že se na území SSSR, v Novochopersku, utvořila československá vojenská jednotka pod vedením nynějšího prezidenta s. Ludvíka Svobody a že je v ní i můj bratr Josef jako samopalník. Velmi brzy se mi podařilo, že jsem na vlastní žádost byla od mého sovětského útvaru přeložena k této československé jednotce.

S ní jsem pak prošla celou bojovou cestu od Stalingradu přes Ukrajinu až ke Kyjevu a Bílécku, kde jsem byla vyznamenána Válečným křížem r. 1939 a sovětskou medailí Za bojové zásluhy za to, že jsme tehdy ještě s jedním telegrafistou vynesli a pod přímou palbou zachránili 20 raněných vojáků. S československou jednotkou jsem postupovala dál přes Polsko až k Dukelském průsmyku, kde po těžkých bojích byla Dukla osvobozena. Zde po 18 letech jsem poprvé opět vstoupila na půdu své rodné vlasti, na niž, však na své rodné město Brno, jsem byla velmi zvědava. Ale tento cíl byl tehdy ještě velmi daleký a postup našich jednotek ani na našem území nebyl nijak lehký.

Hitlerovci dostali totiž rozkaz zahradit cestu československým a sovětským vojskům na Slovensku. Byly to velmi těžké boje, neboť nepříteli zvláště vyhovoval tamnější kopcovitý terén, který byl mimo to doslova poset minami. Noho úsilí, odvahy a hrdinství museli vynaložit sovětí i naši vojáci, aby hitlerovské žoldáky donutili k ústupu. Prošla jsem s naší jednotkou Nižní Komárnik, Humenné, Poprad, Vrútky a Martin. Nepřítel za sebou zanechával vypálené vesnice, vyvrážděné obyvatelstvo. Na vlastní oči jsem viděla v Martině hromadný hrob mužů, kteří nahnáni do protitankového zákopu byli Němci zastřeleni do týla, přičemž některí jenom ranění byli pohřbeni zaživa.

Již v Martině jsem slyšela Prahu volat o pomoc. Naše cesta však vedla dál Slovenskem na západ, na Moravě pak až do Kroměříže, kde mě zastihl již konec války.

Při příležitosti 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou vzpomínám se zármutkem na všechny své spolubojovníky, kteří položili životy za vítězství nad fašismem a nedožili se slavného konce války. Mladé generaci pak přeji, aby již nikdy nemusela prožívat hrůzy války, která přinášela lidstvu jen slzy a utrpení."

Květoslava Kuklová

Poznámka redakce :

V Haló sobotě Rudého práva č. 15 ze dne 12. dubna 1975 byl uveřejněn článek Věry Holé s nadpisem "O hrдинech nedopsaného románu", který popisuje účast jednoho tisíce československých dělníků, kteří v roce 1925 na výzvu sovětské vlády v rámci Interhelpa přišli do Kirgizie budovat nový socialistický stát. Nezi několika jmény těchto dělníků, kteří přišli do starého Kirgizského Příseku, aby z něj vybudovali nové město FRUNZE je tu jmenován i Josef Ondráček z Brna, otec jevišovské občanky s. Květoslavu Ondráčkové provdané Kuklové. Julius Fučík navštívil tehdy Frunze a hrdinné práci těchto československých komunistů napsal bohužel nedopsaný román "INTERHELPO". Článek je velmi zajímavý a stojí za přečtení. Red.

F A K T A A ČÍSLA H O V O Ř í

Říká se, že první dojem bývá nejsilnější. Dnešní Jevišovice působí na každého jako pěkné, upravené a čisté městečko. Většina vozovek ulic a náměstí má totiž tvrdý, rovný a čistý asfaltový povrch, všem upravených domů jsou pěkné dlážděné chodníky a všechna volná místa mají hezké okrasné záhony i upravené zahrádky. Téměř zcela zmizely dřívější kamenité a hrbolaté vozovky a kočičími hlavami dlážděné chodníky, oboje plné výmolů a spíš podobné vodou vybraným řečištěm než cestě. Pryč je také většina těch tajemných zákoutí, plných kamení, kopřiv a různého smetí.

Tento první dojem však není tím jediným, co se u nás v Jevišovicích za posledních 30 let změnilo. Zamyslíme-li se důkladněji nad tímto uplynulým obdobím zjistíme, že zdejší lidé v rámci nové socialistické republiky pod vedením Komunistické strany Československa a místní lidové správy vykonali velmi mnoho, co přispělo velkou měrou k rozvoji Jevišovic, k zkrášlení životního prostředí i k zvýšení životní úrovně všech.

Vymenujme si však dále aspoň velmi stručně vše, co bylo v průběhu uplynulých 30 let, od roku 1945 do r. 1975, příčinek těchto změn.

První největší akcí, která velmi přispěla k zlepšení životní úrovně většiny obyvatel byl městský vodovod, k jehož vybudování došlo za částku 1,906.000 Kčs v roce 1950-1956. I když po dvacetiletém provozu stále vzrůstající spotřebou trpí nedostatkem vody a musí být v současné době posilován novou úpravnou vody z Jevišovky, přec jen stále ještě funguje.

Druhým největším dobrodiním pro Jevišovice bylo v roce 1950 vybudování továrny Drukov. Během 25 let z původních dvou malých dílen roku 1950, nahoru s 50 zaměstnanci a dole s 20, staly se během 25letého rozvoje pod novým názvem Elektrokov Jevišovice průmyslové provozovny, které zaměstnávají celkem 240 lidí a mají celkový výrobní roční výkon 55 milionů Kčs. Jejich existence tohoto podniku umožnila řadě zaměstnanců postavit si nové rodinné domky resp. staré si moderně přestavět a tím rovněž přispět k zvelebení Jevišovic a zvýšení životní úrovně jejich obyvatel je samozřejmé. Existence této továrny přispěla konečně i k tomu, že byl zastaven nežádoucí odliv obyvatel z této oblasti do měst.

Třetím velikým dílem je v roce 1950 založené Jedenáctné zemědělské družstvo. Za uplynulých 25 let stalo se JZD Jevišovice svým rozvojem a sloučením s okolními JZD Bojanovice, Střelice, Rozkoš, Boskovštejn, Vevčice a posléze i Černín největším zemědělským družstvem na okrese Znojmo. Má vybudovanou a ještě dále buduje moderní zemědělské výrobní středisko a to v místech, kde před 30 léty byla panská niva. Toto středisko se svými charakteristickými čtyřmi modrými silážními věžemi, vysokou stavbou sýpkou a několika typickými budovami kravín a veprínů, z nichž dva nejnovější, právě budované, s otáčivými karuselovými dojírnami, pojmenuje celkem 720 dojnic, toto středisko, jehož silueta je na prvním listě dnešních JN, je přímo s y m b o l e m monutné přeměny, kterou během 30 let prodělaly Jevišovice. Fakta a čísla k této části rozvoje Jevišovic mluví jasnou řečí: JZD Jevišovice má dnes celkovou výměru 2.916 ha zemědělské půdy, z toho orné 266 ha, roční výrobní výkon družstva činí 22 a půl milionu Kčs, a celkový majetek družstva činí 70 milionů Kčs. V r. 1974 bylo sklizeno 667 vagonů obilí, 77 vagonů Brambor, 10 vagonů řepy a 1.145 vagonů siláže. I největším optimistům a idealistům se jistě o takových číslech při zakládání JZD v r. 1950 ani ve snu nezdálo. Je samozřejmé, že dobré prosperující JZD přispěle k zvýšení životní úrovně obyvatel nejen jevišovských, ale i obyvatel všech sloučených obcí velmi rozhodným dílem.

Kdybychom chtěli pokračovat dál ve výčtu všech akcí, které přispěly k nezávalému rozvoji Jevišovic, zjistili bychom, že těchto akcí v nejrůznějších oborech lidské činnosti bylo za uplynulých 30 let přes 120. Každá z nich přispěla k rozvoji Jevišovic i k zvýšení životní úrovně jejich obyvatel svým dílem. Abychom si mohli tento jejich přínos plně uvědomit, bude dobré aspoň eněch nejméně dvacet nejdůležitějších akcí si chronologicky vyjmenovat. Jsou to tyto akce:

R. 1956 - zřízení Domova důchodců, 1959 - založení provozoven MUV, 1961 - vybudování koupaliště a vznik rekreační oblasti na přehradě, 1961-1970 gen. oprava Starého zámku, 1963 zřízení veterinárního střediska, 1966 čekárna ČSAD a holičství, 1965 nová mateřská škola, 1954-70 gen. oprava budovy školy, 1966-71 unimont v Elektrokovu na Podolí, první a druhý unimont, hotelna, ústřední topení a administrativní budova v hroním Elektrokovu, 1974 a dále nová kotelna horního Elektrokova, 1967 restaurace U Suchého Čerta, 1968 první čtyřbytovka JZD, 1970 druhá čtyřbytovka JZD, 1972 6ti bytovka MUV, 1974 nová prodejna průmyslového zboží, 1974 klubovna mládeže, 1974 nový poštovní úřad, 1974 4 bytovka Domova důchodců, 1974-75 nový kravín, dílny a garáže JZD a 1974/5 nová úpravna vody měst. vodovodu.

6.

Nemalou měrou přispělo k rozvoji Jevišovic i zvýšení úrovně obyvatel i zbývajících sto menších akcí, na něž jsme již téměř zapomněli, ale které nám stále slouží. Vyjmenujme si aspoň některé: Jsou to především všechny akce Z úpravy komunikací, ulic, náměstí, chodníků, okras, záhonů, včetně částečné kanalizace, které byly u nás provedeny v letech 1956 až 1974. Je to dále místní rozhlas, hasičská nádrž, 2 nová požární auta, zed u St. zámku, obnova kalicha, noclehárna, školní jídelna, nová střecha sýpky, kolotoč s houpačkami v parku, pohřební vůz, želez, zábradlí na Podolí, nová knihovna v budově MNV, nové kino, hudební škola, elektr. proud na koupaliště a další úpravy na koupaliště, otevření muzea, rekreace, několika desítek chat, hlavně na přehradě, úprava potoka na Podolí, propag. brožúra Ježišova, sušící věž požárníků, sběrna prádla, 1. a 2. kiosk na přehradě, gen. oprava fasád Nového zámku a nové kolny v DD, oprava soch v parku i v obci, oprava věžních hodin, nová pekárna, obnova restaurace u Melounů, kiosk Zelenina, Nové kanceláře JZD, nová obřadní síň, rekonstrukce věži. elektr. osvětlení a míst. rozhlasu MNV, 4 nové senázní věže JZD, cukrárna, GO elektr. instalace a další opravy ZDŠ, GO budovy MNV, GO domenja včetně elektr. instalace, fasáda a ústřed. topení, prodejna particvého zboží, nové kadeřnictví a nové šatny na hřišti.

Růst životní úrovně občanů Jevišovic za uplynulých 30 let dokresluje i tato některá data o vybavenosti domácností. V roce 1975 mají jevišovští občané celkem 252 televizory, 191 elektr. praček, 176 ledniček, 174 vysavače, 72 ústřed. a etáž. topení, 167 koupele, 243 vodovodů, 70 elektr. sporáků, 62 plyn. sporáků, 68 elektr. ohřívačů vody, 16 akumulačních elektrických kamen. Zatím co v r. 1945 bylo v Jevišovicích celkem 5 osobních soukromých aut, je v r. 1975 osobních soukromých aut 85 a motocyklů 103.

V tomto dosavadním výčtu není však ani zmínky o tom, jak se Ježišovští v průběhu uplynulých 30 let vyžívali kulturně, rekreací a nejrůznějších zájmově. Dá se dnes těžko spočítat kolik tu bylo nejrůznějších zábav, koncertů, oslav, kolik rekreací, zájezdů do divadel i za kult. památkami a poznáváním různých krajů nejen u nás, ale i v ostatních evropských státech. Jistě však je, že těchto kulturních akcí bylo nespočetně více, než v letech před r. 1945, což se dá nejlépe dokumentovat na tom, že nikdy předtím nenavštívilo tolik našich občanů všechny možné nám sprátele státy, jako SSSR, NDR, Bulharsko, Rumunsko, Polsko, Československo, Jugoslavii i řadu ostatních evropských států, jako mělo příležitost nejen při hromadných zjezdech, ale i soukromě celá řada našich občanů od r. 1945 do r. 1975.

Z tohoto velmi stručného výpočtu všech možných akcí a zlepšení je jasné patrný vývoj v obci, v rozvoji Ježišovic i ve zvýšení úrovně jejich obyvatel za posledních 30 let v rámci naší socialistické republiky pod vedením VSC a v rámci vzájemné spolupráce všech zemí této socialismu v čele s SSSR.

Redakce JN

BLAHOPŘEJEME

našemu jevišovskému rodáku a vedoucímu oddílu kultury ONV s. Bohumilu ČÁDĚVÍKU, jeho šedesátinám, jichž se dožil dne 4. dubna 1975. Přejeme mu k tomuto významnému životnímu jubileu hodně zdraví i úspěchů v práci a současně mu blahopřejeme k medaili 30. výročí osvobození a zlatému odznaku budovatele socialistického znojemského okresu, které mu k jeho šedesátinám předali za jeho dosavadní stranickou i věřejnou práci zástupci OV VSC a ONV Znojmo.

Red. JN

Z NAŠÍ OBŘADNÍ SÍNĚ

V sobotu 29. března 1975 ožila obřadní síň MNV slavnostními událostmi. Nejprve bylo uvítáno do života 8 nových občánků a poté přijalo 28 žáků ZDŠ z rukou předsedy MNV Jana Fučíka a npor. VB Peksy svoje občanské průkazy. Obřady probíhaly za tichého doprovodu slavnostních skladeb v podání uč. Jiř. Špalka. Také písň ženského pěveckého sboru pod vedením uč. V. Macáka obohatily obřad.

Členky VO SSM velmi srdečně pozvaly nové dřízitele obč. průkazů k zapojení do svazáckého života. Nakonec zazářily oči všech maminek nad červenými růžemi, které každých obdržela od členek SPOZ s. Tunové a Taflířové, které celou slavnost pečlivě připravily.

BESEDA O BUJOVINĚ

Dne 27.3.1975 konala se v klubovně mládeže ustavující schůze nově založeného klubu přátel historie Ježišovic. Za účasti 5 členů klubu a dalších hostů byl zvolen 5členný výbor klubu v čele se s. Jos. Zámečníkem. Cílem klubu je pořádat přednášky o všech historických pamětičnostech Ježišovic a okolí, konat vlastivědné vycházky a seznamovat tak občany se všemi historickými zajímavostmi daleké i blízké minulosti Ježišovic. Na závěr schůze přednesl pěknou přednášku o historii hradu Bučoviny dr. L. Audy.

Redakce JN

Třídu s. Jevišovka. Člověk vyučující byl jediný.
Soutěž: Školního života výkon
i se životem krajem. Výkon života výkon
směřuje. Myslel jsem výkon života výkon
výkon života výkon
KRÁSNÝ ÚSPĚCH JEVIŠOVICKÝCH PĚVČŮ

Na počátku 1. březnového týdne se jméno naší obce objevilo v brněnské Rovnosti, Rudém právu, FZN, LD a j. Všechny tyto deníky přinesly totiž zprávu o výsledcích krajského kola soutěže Písňě přátelství, které proběhlo 1. března v Brně. Stručná zpráva m. j. uvádí, že v kategorii komorních sborů dětí do 15 let zvítězil sbor z Jevišovic a postupuje do ústředního kola, které se koná na Kladně 30.5. Jevišovská veřejnost má už jistě, a sponzrhu, existenci dětského sboru v povědomí. Vždyť a 5 let své činnosti sbor hestetně ráží zpíval na oslavách, schůzích i koncertech. Vystoupil i ve Střelicích a Slatině. V poslední době mimo soutěže Písňě přátelství účastnil se dalších dvou soutěží a to soutěže Svátky písniček, pořádané Dorem pionýrů a mládeže ve Znojmě, kde se soutěžilo ve 3 kategoriích podle věku. Nás sbor obeslal 1. a 3. kategorii a v obou zvítězil. Překvapením byla účast dětí z Š v mladším odd. našeho sboru. Sbor účastník se v této soutěži 4.5. krajského kola v Brně. V soutěži Za mír, za vlast, za socialismus reprezentovalo nás pěv. kvarteto Mar. a mil. Filipová, Bl. Prokešová a Pavel Ondroušek a to dne 24.4., obsadilo rovněž 1. místo a postupuje do krajského kola. Naši pěvci zpívali 21.3. v Jihomoravském divadle ve Znojmě na Dni učitelů, 12.4. na oslavě založení SNB ve Znojmě a 19.4. na okr. přehlídce Puškinův památník ve Znojmě. Sborem prošlo již několik desítek členů, z nichž někteří se hudbě a zpěvu věnují ve svém volném čase i nadále.

Dnes vás chceme v malém zamýšlení seznámit s těmi, kteří svou prací a růli dělají dobré jméno jeviš. Žále i celé naši obci, kteří svým zpěvem vstoupili již i do povědomí znojemské veřejnosti, kteří se dostali právě v Písňích přátelství na důstojné místo mezi sbory Jihomoravského kraje a budou v ústředním kole bezpochyby účastníky z nejmenší obce.

V komorním sboru zpívali: Marie a Iluše Filipová, Hana Jelínková z Rozkoše, Blanka Prokešová, Vl. Polášková, il. Polášková, Iveta Černá, Jana Havelková, Al. Bloudíčková, Mag. Prokešová, Lenka Vostrhoumová, Marc. Tunová, Ivo Pavlík, Pav. Ondroušek z Jevišovic, Jana Vrbková ze Slatiny, Marc. Přibilová a Lud. Řezáčová ze Střelic, Jana Kochová z Vevčic a Pav. Fratouchvíl z Boskovice, kteří nejednu cestu vykonali pěšky. Třemě nich zpívají ve sboru další žáci a tvoří dohromady starší oddělení jevišovského dětského sboru. Jsou to: Mar. Radová, Syl. Pavláčová, D. Ivanová, J. Šlosrová, il. Peška, Rad. Škapa, Lub. Salamoun, Mar. Částeček, il. Prokeš z Jevišovic, J. Vejtasa a Kv. Říhová z Bišupic, Vlad. Hrdličková z Pulkova, Věra Drápelová a Iv. Fryšoncová z Bojanovic.

Je požáru hodné, že většina těchto žáků je aktívni ještě v dalších činnostech, počínaje s tam nacvičují m. j. hr. Sněhurka /, cvičí spartakiádu, navštěvují LŠU, Sokola a přitom stačí dобрě se učit. Když toho opravdu hodně, ale svůj volný čas tráví užitčně a ušlechtilé, jejich život je plný, restrový radostny, bohaté budou i jejich vzpomínky. Společnost pak má naději, že z nich vyrůstou ne pasivní konsumenti, ale lidé činorodiči, se smyslem pro společenský život, aktivitu, veřejnou angažovanost, pro kolektiv. Nutno však přiznat, že zpívání není vždy jen samé radost. Někdy se nahromadí mnoho starostí, např. onemocní více dětí, jindy se neví, kde zpívat dříve, někdy zamrzí i slova ne-pochopení z úst ne bezvýznamných lidí. Někdy děti jsou již unavené, nechce se jim na mimořádnou zkoušku, raději by se rozběhly ven, hrát si a skotačit. Ale smysl pro zodpovědnost a pro kolektiv na konec u většiny zvítězí. Neboť naši zpěváci už dobře vědí, že bez pilné, svědomité a náročné přípravy, bez lázně a plné soustředěnosti by nemohly dosahovat těch pěkných úspěchů, z nichž se radují v tomto šk. roce.

V této souvislosti pak patří poděkování rodičům, kteří mají plné pochopení pro veřejnou mimoškolní činnost svých dětí, neboť často vystupujeme či zkoušíme, když ostatní žáci se již doma učí, pomáhají nebo si hrají.

V protikladu pak vynikají názory jiné části rodičů a těch dětí, pro něž je typická pasivita a pohodlnost nebo postoj vyjádřený hlediskem "k čemu mi to bude?" nebo "co z toho mám?" Pravda, na zpívání našich dětí nikdo nezbohatne, nekoupí si za to auto ani dům. Přesto však získá to, co za peníze si nikdo nekoupí: radostné pocit z pěveckých úspěchů, obohacení citového života, estetického vnímání, prostřednictvím zpěvu nahlédne alespoň štěrbinkou do ohně krásné zahrady, jíž říkáme umění a jejíž brány, žel, zůstávají stále pro mnoho lidí vlastní vinou uzavřeny.

Naši zpěvaci získali i trvalé čestné místo v historii naší školy, neboť ji zahrnuli množstvím čestných uznání, děkovních dopisů a diplomů z různých soutěží okresních i krajských. Jejich úspěchy v 5. roce Jevišovského dětského sboru vrcholí jakoby symbolicky v soutěži sovětské a ruské sborové tvorby Písňě přátelství účasti v ústředním kole.

Děkujeme všem, kteří se snaží pomáhat a podporují nás pěvecký sbor, jenž plní významné společenské a politické poslání, jak o tom v Brně hovořil předseda ústředního roty prof. dr. E. Valový i s. tajemník KVSCSP.

Bylo by radostné, kdyby i další rodiče a jejich děti pochopili význam práce s dětským pěveckým sborem a v příštím roce rozšířili počet jeho zpěváků.

Co pak říci na závěr tohoto pěkného článku o úspěších našich mladých zpěváků?

Snadjen několik povzbudivých slov pro ně, jejich učitele a jejich přátele:

Jen leť, naše písni, ruku v ruce s písni přátelství ode vsi ke vsi, od města k městu, po celé naší vlasti i za hranice!

Rozezvuč struny srdečí, ty písničky, které jsi opravdu tak hezká, tak hezká.

Hlásej poselství, že je krásné žít v míru, v lásce a svobodě, že žijeme nový, lepší život, který jsme si za 30 let vybudovali, a že naše mládež má neobyčejné podmínky rozvíjet své schopnosti a nadání. Musí mít ovšem pochopení pro krásnou věc, vypěstovat v sobě smysl pro vytrvalost a odpovědnost, tak jako naši mladí pěvci mateřské a základní devítileté školy v Jevišovicích. Pak se dílo podaří.

Překujeme vám všem, kteří v soutěžích vítězíte a vzorně reprezentujete svou školu i naše městečko. Víme, že Vaše úspěchy jsou vaše dřina, obětavost a zodpovědnost. Bez těchto vlastností se však nikdy nic klouzajícího nepodařilo.

Redakce JN

OTEVŘENÍ VÝSTAVY NÁRODOPISNÉHO NÁBYTKU

Dne 9. května 1975 provede Moravské muzeum Brno ve spolupráci s LNV a Osvětovou besedou v Jevišovicích a v rámci oslav 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou, ve 14 hodin odpoledne ve Starém zámku

s l a v n o s t n í o t e v ř e n í

stálé výstavy národopisného malovaného nábytku.

Tato výstava organizována jakožto stálý veřejnosti přístupný depositář malovaného venkovského nábytku - již delší dobu u nás cíekávaná - chce naší veřejnosti ukázat v důvěti nově upravených místnostech II. patra hlavního zámeckého objektu celkem 262 kusů nejrůznějšího venkovského nábytku, jako malovaných truhel, posteli, polic a výrezávaných stolů a židlí z celé Moravy, který byl u nás na venkově používán v letech 1710 až 1920.

Vystavený národopisný nábytek, dnes již jeden z nejvzácnějších dokumentů umělecké tvorivosti lidu, má návštěvníku ukázat nejen starou touhu člověka žít i za těžkých životních podmínek a za útlaku tehdejších vládnoucích tříd, kmit kolem sebe aspoň v nejbližším svém rodinném okolí pěkné životní prostředí, ale předvede nám též, jak veliký byl um našich prostých venkovských lidí ve zhodnotování a umělecké výzdobě těchto předmětů denní životní potřeby.

Na druhé straně vystavený nábytek ukáže veliký rozdíl mezi bývalým masivním a umělecky vytvářeným venkovským nábytkem dřívějška a dnešním jednoduchým, sice veskrze praktickým, ale mnohdy i fádním nábytkem moderní doby, která v touze obhatit si nějak svou osobitostí své životní prostředí začíná pro své potěšení opět sbírat a obklopovat se tvarově bohatšími starožitnostmi a starým nábytkem.

Neopomněte využít této příležitosti a přijďte se v hojném počtu na tuto výstavu podívat.

Red.

S V R Y V A Č K Y

- 1.Za rozhovoru provázel jsem ho kus cesty.
 - 2.Vdo zapálil ten dům ?
 - 3.Co tě hněte? Nedáří se ti řešení příkladu?
 - 4.Odešisený předmet raději vrát ihned, než tě usvědčí z krádeže.
 - 5.Ten smělý akrobat je velmi mladý.
 - 6.Náš Karel onemocněl.
 - 7.Aritmetika je věda, která se naučit nedá. V každé větě najdi jeden ze skupiny křmenů.
- Rozluštění z min. čísla : 1.zelí, 2.křen, 3.květák, 4.rapusta, 5.čpenát, 6.mrkev, 7.petržel, 8.pažitka, 9.artiček, 10.ředkev.
- Správně luštili : Fr.Meduna Brno, Ing.Fr.Štursa Brandýs n.L., a dr.Ivo Vavrouš, Karviná. Koho zdaru do příštěho kola.

red.

SOUTĚŽ O • ZLATÝ POHÁR ZN

konala se podobně jako léta minulá v prvním kole dne 30.3. 1975 v Jevišovicích. V prvním zápase vyhrály Jevišovice nad JZD Vysočany, okr. Blansko 3:0, v druhém utkání zvítězilo JZD Planá, okr. Č.Budějovice nad JZD Roudnice, okr.Hradec Králové 3 : 1, ve třetím utkání vyhrála Roudnice nad Vysočany 3:2 a ve 4. utkání prohrály Jevišovice s Planou 1 : 2. Tím se Jevišovice zařazují do druhého kola a to do soutěže • Stříbrný pohár ZN. Přejeme našim fotbalistům z JZP v další soutěži hodně úspěchů.

red.

V Z P O MÍ N Á M E

Dne 13. března 1975 zemřela ve věku 81 let naše občanka a tchýně s. Jaromíra Mášy Anna DOHNALOVÁ.

Čest její památce !

red.

JN řídí red.rada: dr.L.Audy, Zdeněk Ostrouhouz a Zdeněk Busta. Vydává je OB a vycházejí 1 x za 2 měsíce.